

Aan de gemeenteraad
P/a griffie

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): 2

Ons kenmerk: 1103825
Contact: M. van Wanrooij
Doorkiesnummer: 1251
E-mailadres: m.wanrooij@bar-organisatie.nl
Datum: **24 JUNI 2016**

Betreft: raadsinformatiebrief Uitspraken CRvB inzake huishoudelijke hulp

Geachte raadsleden,

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 18 mei 2016 richtinggevende uitspraken gedaan over de huishoudelijke hulp onder de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. U kunt deze uitspraken vinden op <https://rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Centrale-Raad-van-Beroep/Nieuws/Paginas/Centrale-Raad-oordeelt-huishoudelijke-hulp-blijft-taak-gemeente.aspx>. Na de uitspraken is er landelijk discussie ontstaan over hoe de uitspraken van de CRvB geïnterpreteerd dienen te worden. Inmiddels heeft u over dit onderwerp ook een kopie van de brief van staatssecretaris drs. M.J. van Rijn aan het college ontvangen (die wij voor de volledigheid als bijlage toevoegen). Ook het VNG heeft een ledenbrief aan dit onderwerp gewijd (brief d.d. 3 juni 2016, kenmerk 16/042). Na zorgvuldige juridische toetsing en de vertaling hiervan naar de uitvoeringspraktijk in Ridderkerk, zijn wij van mening dat de uitspraken van de CRvB vooralsnog geen gevolgen hebben voor onze klanten, onze uitvoeringspraktijk en de Verordening maatschappelijke ondersteuning Ridderkerk 2015.

Onderstaand wordt in cursief de essentie van de uitspraken van de CRvB weergegeven en vervolgens hoe we dit binnen de gemeente geregeld hebben.

De uitspraken

1. In de zaak AA en Hunze is beslist is dat huishoudelijke hulp onder de Wmo 2015 valt.

In Ridderkerk hebben we geregeld dat de huishoudelijke hulp onder de Wmo 2015 valt in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (verder te noemen de Verordening) artikel 8, lid 2, sub a en in hoofdstuk 7 van de Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning Ridderkerk 2015 (verder te noemen de Beleidsregels).

2. Aanspraken op huishoudelijke hulp die zijn toegekend onder de tot 1 januari 2015 geldende oude Wmo, blijven ook daarna gelden. De gemeente kan die aanspraken met toepassing van de Wmo 2015 aanpassen aan haar nieuwe Wmo-beleid. Dit beleid moet berusten op objectief en onafhankelijk onderzoek naar de tijd die nodig is voor een schoon en leefbaar huis. Overleg met gecontracteerde zorgaanbieders en cliëntenraden is niet toereikend. In de twee Utrechtse zaken is beslist dat de gemeente eerst deugdelijk onderzoek moet doen, in plaats van uit te gaan van het gestelde financiële kader.

In tegenstelling tot Utrecht, kennen we in Ridderkerk geen standaard uren toe, maar een resultaat (bijvoorbeeld schoon huis). Voorafgaand daaraan heeft de klantmanager een gesprek met de klant over de aard van de beperkingen, de ondersteuningsbehoefte en de eigen mogelijkheden. Hiermee voldoen wij aan de in de uitspraak genoemde eis van deugdelijk onderzoek. Ook wordt de noodzaak beoordeeld voor het opvragen van medisch advies. In het ondersteuningsplan, dat onderdeel uitmaakt van de beschikking, wordt vastgelegd op basis van welke resultaten welke ondersteuning nodig is. Het is aan de zorgaanbieder samen met de klant om hier invulling aan te geven. Om te waarborgen dat deze resultaten behaald worden, vinden er klanttevredenheidsonderzoeken plaats door BAR-dichtbij. Verder verzorgt BAR-dichtbij de schouw. Dit is een steekproef om bij de klant thuis te controleren of het resultaat ook behaald wordt. Tenslotte ziet BAR-dichtbij er op toe dat klachten afgehandeld worden. De toekenning in resultaten is verwoord in artikel 7.5 van de Beleidsregels. Het gesprek met het toetsingskader is verwoord in artikel 8, lid 2, sub a van de Verordening.

3. In de zaak Rotterdam heeft de rechtbank geoordeeld dat de door de gemeente gehanteerde wijze van toekenning van huishoudelijke hulp in resultaatsgebieden een duidelijke maatstaf mist. De Beleidsregels noch het toekenningsbesluit verschaffen inzicht in de vraag op welke concrete wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten een schoon en leefbaar huis en het kunnen beschikken over schone en draagbare kleding en hoe met de te behalen resultaten een als compensatie te kwalificeren resultaat van de huishoudelijke verzorging kan worden verkregen. Die duidelijkheid wordt ook niet verkregen uit het bij het toekenningsbesluit meegestuurde overzicht aan de zorgverlener waarop het toegekende budget voor de huishoudelijke hulp is vermeld.

In Ridderkerk kent het college huishoudelijke hulp toe in de vorm van te behalen resultaten, zogenaamde resultaatsgebieden, net als in Rotterdam. Met deze wijze van toekenning wijkt het college af van de oude manier van toekenning van huishoudelijke hulp aan de hand van in het beleid neergelegde huishoudelijke taken en normtijden. De gevolgde werkwijze komt er op neer dat naar aanleiding van een aanvraag om huishoudelijke hulp wordt onderzocht of de aanvrager beperkingen ondervindt bij het voeren van een huishouden die dienen te worden gecompenseerd. Als dat zo is, wordt in opdracht van de gemeente in overleg met de aanvrager door de zorgaanbieder een ondersteuningsplan opgesteld. De gemeente kent huishoudelijke hulp toe in de vorm van op bepaalde huishoudelijke gebieden te behalen resultaten. Het ondersteuningsplan maakt een onlosmakelijk onderdeel uit van het toekenningsbesluit/de beschikking. In dit ondersteuningsplan dient te zijn omschreven:

- welke activiteiten er worden verricht;
- met welke frequentie deze werkzaamheden worden verricht en
- of er bijzonderheden zijn

Het toekenningsbesluit/beschikking verschaft op deze manier aan de cliënt inzicht op welke concrete wijze invulling wordt gegeven aan het te bereiken resultaat.

Wanneer de beschikking is afgegeven, krijgt één van de gecontracteerde zorgaanbieders opdracht om over te gaan tot uitvoering van de aan de aanvrager toegekende resultaatsgebieden. Het is aan de zorgaanbieder om ervoor zorg te dragen dat de in het ondersteuningsplan opgenomen werkzaamheden worden verricht en dat de toegekende resultaten worden behaald.

De gehanteerde wijze van toekenning van huishoudelijke hulp in resultaatsgebieden heeft een duidelijke maatstaf. Een duidelijke maatstaf is vereist ingevolge de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep ECLI:NL:CRVB:2016:1491. Deze uitspraak heeft betrekking op de systematiek van toekenning in resultaatsgebieden. Het toekenningsbesluit (waarvan het ondersteuningsplan onderdeel uitmaakt) verschaft inzicht in de vraag op welke concrete wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten een schoon en leefbaar huis en hoe met de te behalen resultaten een als compensatie te kwalificeren resultaat van de huishoudelijke hulp kan worden verkregen. Door de totstandkoming van een ondersteuningsplan als onderdeel van de toekenningsbeschikking wordt ook maatwerk geleverd. Op bijzondere omstandigheden kan dan ook adequaat worden ingespeeld.

4. In de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep ECLI:NL:CRVB:2016:1402 (Utrecht) wordt gerefereerd aan standaard modules.

In deze uitspraak staat de systematiek voor huishoudelijke hulp van de gemeente Utrecht centraal. Deze systematiek bestaat uit een basismodule van 78 uur per jaar. Indien noodzakelijk kan worden afgeweken van deze standaard. De Centrale Raad van Beroep oordeelt dat deze basismodule van 78 uur niet berust op objectief onderzoek naar de tijd die nodig is voor ondersteuning bij het schoonmaken. Het aantal uren huishoudelijke hulp in de standaardmodules moet gebaseerd zijn op objectieve criteria voortkomend uit deugdelijk onderzoek, verricht door onafhankelijke derden. De norm van 78 uur is ingegeven door het financiële kader dat de gemeente Utrecht hiervoor wilde inzetten, terwijl er juist een objectief onderzoek naar noodzakelijke handelingen – en de frequentie waarmee zij moeten worden verricht – die resulteren in voor een huishouden verantwoord resultaat.

De gemeente Ridderkerk kent geen standaardmodules. Bij de systematiek zoals gehanteerd in Ridderkerk vindt voorafgaand aan de toekenning juist een onderzoek plaats (vastgelegd in het ondersteuningsplan) dat maatgevend is voor de toekenning. De te verrichten activiteiten en frequentie hiervan zijn in deze systematiek leidend. Het is de aanvrager na toekenning duidelijk wat hij of zij kan verwachten.

Naar aanleiding van de behandeling van de bezwaarschriften rond de herindicaties is deze procedure ontwikkeld en opgenomen in de werkinstructies.

5. In de zaak van Aa en Hunze heeft de CRvB beslist dat een gemeente huishoudelijke hulp mag aanbieden in de vorm van een algemene voorziening. Aanvullend hierop moet een op de persoon afgestemde maatwerkvoorziening worden aangeboden, indien dat nodig is voor de zelfredzaamheid. De gemeente Aa en Hunze mocht haar inwoner echter niet verwijzen naar de algemene voorziening 'schoonmaken huis', omdat de algemene voorziening van Aa en Hunze niet voldoet aan de eisen van de Wmo 2015.

Het verstrekkingenbeleid huishoudelijke hulp van Ridderkerk voldoet aan de eisen van de Wmo 2015. Op basis van onderzoek wordt bekeken welke voorziening passend is bij de gevraagde ondersteuning. Als met een algemene voorziening de aanvrager niet adequaat geholpen is, wordt een maatwerkvoorziening geboden. Dit is verwoord in artikel 8, lid 2, sub a van de Verordening. Hiermee voldoet Ridderkerk aan de essentie van de uitspraak van de CRvB over de zaak van Aa en Hunze.

6. De CRvB geeft ten slotte in de zaak AA en Hunze aan dat de hoogte van een eventuele bijdrage in de kosten die de cliënt is verschuldigd voor een algemene voorziening moet zijn vastgelegd in de Wmo-verordening. Ook een eventuele korting op de bijdrage van de algemene voorziening dient in de Wmo-verordening te zijn bepaald. Het is volgens de CRvB niet toegestaan dit te delegeren aan het college.

Dit heeft Ridderkerk verwoord in artikel 13 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Ridderkerk 2015. Deze uitspraak heeft dus geen gevolgen voor de werkwijze in Ridderkerk.

Conclusie

Zoals in de inleiding aangegeven zijn wij van mening dat de uitspraken van de CRvB vooralsnog geen gevolgen hebben voor onze klanten, onze uitvoeringspraktijk en de Verordening maatschappelijke

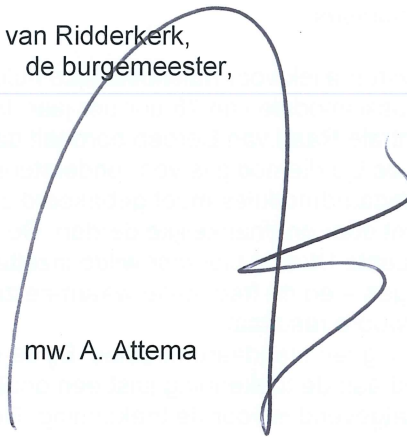
ondersteuning Ridderkerk 2015. Wij blijven de landelijke discussie in deze volgen en komen hierop bij uw raad terug wanneer dit leidt tot gewijzigde inzichten.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Bijlagen

1. Brief VNG, 03-05-2016
2. Brief VWS, 06-06-2016